

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بنر گسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir		سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳

ردیف	ردیف	نمره
	سوالات (پاسخ نامه دارد)	

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	در بیت زیر، یک برابر معنایی مناسب برای واژه «شادی» بیابید. همه نوری و سروری، همه جودی و جزایی «همه عزی و جلالی، همه علمی و یقینی»	۰/۲۵
۲	برای هریک از واژه‌های مشخص شده یک برابر معنایی مناسب بنویسید. ب) به عنوان <u>ولیمه</u> کباب غاز صحیحی بدهد.	۰/۵
۳	معنی واژه «دستور»، در بیت زیر با معنی آن در کدام گزینه یکسان است? که با نادان نه شیون باد و نه سور بگوید سخن پیش تو رهنمون لیک کس را دید جان دستور نیست هیون آرد از دشت، صد کاروان از او خواست دستوری اما ندید «چه نیکو گفت با جمشید دستور ۱- گر ایدونک دستور باشد کنون ۲- تن ز جان و جان ز تن مستور نیست ۳- به دستور فرمود تا ساروان ۴- بر مصطفی بهر رخصت دوید	۰/۲۵
۴	امالی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) آلا والله که امروز باید (ناهار / نهار) را با ما صرف کنی. ب) شاهان باز شکاری را روی (شصت / شست) می‌نشانند و با خویشتن به شکار می‌برند.	۰/۵
۵	در هریک از متن‌های زیر، واژه‌ای بیابید که دارای «همآوا» باشد. الف) کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر / چاه غدر ناجوان مردان / چاه پستان، چاه بی‌دردان ب) هرکسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من ج) در آن اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای عمارت بلند شد.	۰/۷۵
۶	در هریک از موارد زیر، امالی یک واژه <u>نادرست</u> است: آن را بیابید و درست آن را بنویسید. الف) پیرمرد از داخل کاذیه روی میز، یک پاکت کهنه را برداشت و حواله مخارج قریب شش ماه من را نوشت. ب) پس از عزیمت رضاشاه، همه تبعیدی‌ها رها شدند و به ایل و اشیره بازگشتند.	۰/۵
۷	در کدام گزینه غلط امالی دیده می‌شود؟ ۱) نهالی چند در هنگام ورود خویش در باغ غرس کرده بود. ۲) کتاب را بر روی زانو گشوده بود و از پس عینک ستبر خویش در آن می‌نگریست. ۳) چنان می‌نمود که در چهارگوشۀ اتاق، درفش ملّی ما را به احتزار درآورده باشند. ۴) قومی به اسارت دشمن درآید و مغلوب و مقهور گردد.	۰/۲۵
۸	با توجه به سرودهٔ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «داشتم می‌گفتم، آن شب نیز / سوت سرمای دی بیدادها می‌کرد / و چه سرمایی، چه سرمایی! / لیک، خوشبختانه آخر، سرپناهی یافتم جایی / ... قهقهه خانه گرم و روشن بود، هم چون شرم... / همگنان را خون گرمی بود.» الف) واژه «دی» کدام یک از انواع وابسته وابسته است؟ ب) زمان کدام فعل «ماضی مستمر» است? ج) نقش دستوری واژه «خوشبختانه» را بنویسید.	۱

ادامه سوالات در صفحه دوم

سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۲۳/۰۳/۱۴۰۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر اشتور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱			رشته: کلیه رشته ها
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۹	با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.	۱
۱	(۱) از سیم به سر یکی گله خود زآهن به میان یکی کمربند بر وی بنواز ضربتی چند این پند سیاه بخت فرزند (۲) ای مشت زمین بر آسمان شو (۳) ای مادر سرسپید، بشنو الف) در بیت اول، نوع حذف، قرینه لفظی است یا معنایی؟ ب) کاربرد معنایی فعل «شو» اسنادی است یا غیراسنادی؟ ج) یک ترکیب وصفی در بیت دوم بباید. د) هسته گروه اسمی «این پند سیاه بخت فرزند» را تعیین کنید.	۹
۱۰	نمودار گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم کنید و نوع وابسته وابسته را در آن تعیین نمایید.	۰/۵
۱۱	در همه گزینه‌ها به جز جمله‌ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده می‌شود. (۱) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. (۲) به عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردهان نسازد. (۳) همواره عشق قدیم را موضوع صحیفهٔ شعر خود می‌گرداند. (۴) آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند.	۰/۵
۱۲	با توجه به بیت‌های زیر، درستی یا نادرستی گزاره‌های داده شده را تعیین کنید.	۱
	صدهزاران سایهٔ جاوید، تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو چون نگه کردند آن سی مرغ زود بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود خویش را دیدند سیمرغ تمام	
	الف) واژه «تو» نقش تبعی تکرار و واژه «خود» نقش تبعی بدل دارد. ب) بیت دوم، یک جملهٔ غیرساده است و مصراع اول، جملهٔ وابسته آن است. ج) نقش دستوری واژه «تمام» در هر دو مصراع بیت سوم، «قید» است. د) مفهوم «ان» در واژه «صدهزاران» همانند واژه «ان» در واژه «بهاران» است.	

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۵	من این زیبا زمین را آزمودم ؛ میهنه ای میهنه !	بیت زیر را با مصراع مناسب کامل کنید.	۱۳
۰/۵ ۲) یا نه سر بریده خورشید شامگاه؟	المصراع دیگر هریک از بیت های داده شده را انتخاب کنید? الف) آه این سر بریده ماه است در پگاه؟ یا ماه بی ملاحظه افتاده بین راه؟ ***** ب) ۱) به هر مجلس به هر زندان به هر شادی به هر ماتم ۲) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	۱۴

ادامه سوالات در صفحه سوم

نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بنر گسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱ http://aee.medu.ir		سؤالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۵	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخص شده را بنویسید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد ب) ناگهان انگار / بر لب آن چاه / سایه‌ای را دید / او، شغاد، آن نابراذر بود	+۵
۱۶	با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. ۱) گر در سرت هوای وصال است، حافظا باید که خاک درگه اهل هنر شوی ۲) بگفت آن گه که باشم خفته در خاک الف) در کدام واژه بیت نخست آرایه «مجاز» وجود دارد؟ ب) در بیت دوم، کدام واژه‌ها آرایه «جناس» را پدید آورده‌اند؟	+۵
۱۷	مفهوم هریک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) این سال نو به شما مبارک باشد و هزار سال به این سال‌ها برسید. ب) دیدم ماشاء الله چشم بد دور، آقا واتر قیده اند.	+۵
۱۸	در همه ابیات به جز گزینه زمینه «ملی» حمامه آشکار است. ۱) پرآگنده کافور بر خویشن چنان چون بود رسم و ساز کفن که بر بی گناهان نیاید گزند ۲) چنین است سوگند چرخ بلند سخن گفتنش با پسر نرم دید ۳) رخ شاه کاووس پرشرم دید چنین بود آین و این بود راه ۴) بدان گاه سوگند پرمایه شاه	+۵
۱۹	با توجه به هریک از موارد داده شده، پاسخ درست را انتخاب کنید. الف) در بیت «لبریز زندگی است نفس‌های آخرت / آورده مرگ، گرم به آغوش تو پناه»، مصراج اوّل، آرایه «حسن تعلیل» دارد یا «تناقض»؟ ب) آرایه بارز در بیت «محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»، «اسلوب معادله» است یا «اغراق»؟ ج) در سروده «همان جا که شاید اینک دست زمان و صورت ظاهرش، مرده نشانش بدهند»، ترکیب «دست زمان»، اضافه استعاری است یا تشبیه‌ی؟ د) در نوشته «زمزمۀ طیف و سبک و ملایم شما گمان مرا تأیید کرد»، آرایه «سجع» دیده می‌شود یا «حس‌آمیزی»؟	۱
۲۰	هریک از آثار «قصه‌های دوشنبه، در حیاط کوچک پاییز در زندان، فی حقیقه العشق و قصه شیرین فرهاد»، با کدام یک از توضیحات زیر مناسب است? الف) کتابی است عرفانی از شیخ شهاب الدین سهروردی ب) شعر خوان هشتم از سروده های این کتاب است. ج) این اثر از ترجمه‌های عبدالحسین زرین کوب است. د) داستانی است طنز، از احمد عربلو با موضوع دفاع مقدس	۱

قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۱	معنی هریک از ابیات و عبارات زیر را به نظر روان بنویسید.
الف	پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای مُنکر نبرد.
ب	در همان بحبوحة بخور بخور منظرة زوال غاز خدابیا مرز، مرا به یاد بی ثباتی فلک بوقلمون انداخت.

ادامه سوالات در صفحه چهارم

سوالات امتحان نهایی درس: فارسی ۳	نام و نام خانوادگی :	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۴
رشته: کلیه رشته ها	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بنر گسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۱ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

ج	توپخانه شروع کرده بود و صدای مهیب آن، صدای کودکانه اما خشک کلاش را در خود هضم می کرد.	+۵
د	چه استبعادی دارد که روزی خاطراتی از سفر ما هم بنویسم!	+۲۵
ه	گفت: «دیناری بده پنهان و خود را وارهان	+۷۵
و	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا، جای قرار من و تو	+۷۵
ز	فکری ای هم وطنان، در ره آزادی خویش بنمایید که هر کس نکند، مثل من است	+۵
ح	سراسر همه دشت بریان شدند بر آن چهر خندانش گریان شدند	+۵

درگ مطلب

۲۲	درگ و دریافت خود را از سروده زیر بنویسید. «و اگر دیدی، به ناگاه/خون من برسنگ فرش خیابان جاری است، بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من، /شمშیری است آخته»	+۵				
۲۳	مفهوم مشترک سروده های زیر را بنویسید. * یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب * هر روز باید ذکری واحد را مکرر بخوانم / آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم : «که تو از آن منی و من از آن تو»	+۵				
۲۴	با توجه به متن زیر، منظور هدده از «خورشید» و «ذره» چیست؟ هدده در پاسخ طاوس گفت: «بهشت جایگاهی خرم و زیباست اما زیبایی بهشت نیز پرتوی از جمال سیمرغ است. که تواند گفت با خورشید راز	+۵				
۲۵	مفهوم کدام بیت با عبارت «وصول به حسن ممکن نشد؛ آلا به واسطه عشق و عشق هر کس را به خود راه ندهد»، یکسان است؟ ۱) بیم آن است کز غم عشق ۲) من که هر آنچه داشتم اوّل ره گذاشتم ۳) بی عشق زیستن را جز نیستی، چه نام است? ۴) می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را	+۵				
۲۶	هریک از موارد زیر، با کدام مورد در جدول داده شده مفهوم مشترکی دارد؟ (یک مورد در جدول اضافی است) الف) کاووس کیانی که کی اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی اش نام نهادند؟ ب) حتی درختش، غارش، کوهش، هر صخره سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد. ج) شیرمردی باید این ره را شگرف زان که ره دور است و دریا ژرف ژرف	+۷۵				
	<table border="1"> <tr> <td>۱ نی حدیث راه پر خون می کند</td> </tr> <tr> <td>۲ راستی خاتم فیروزه بواسحاقی</td> </tr> <tr> <td>۳ من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلستانه سرو / ...</td> </tr> <tr> <td>۴ هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد</td> </tr> </table>	۱ نی حدیث راه پر خون می کند	۲ راستی خاتم فیروزه بواسحاقی	۳ من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلستانه سرو / ...	۴ هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد	
۱ نی حدیث راه پر خون می کند						
۲ راستی خاتم فیروزه بواسحاقی						
۳ من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد سر گلستانه سرو / ...						
۴ هر که جز ماهی، ز آبش سیر شد						
۲۷	بیت «مال این جا باید انداختن / ملک این جا باید در باختن»، یادآور وادی از هفت وادی منطق الطیر عطار است.	+۲۵				
۲۰	جمع نمره پیروز و سر بلند باشید .					

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳	راهنمایی تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در فوبت خودادمه سال ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	نمره	پاسخ ها
------	------	---------

همکاران گرامی، خداقوٰت، لطفاً به پاسخ های درست و مشابه، نمره ۱ اختصاص دهید.

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	سرور، ۰/۲۵، ص ۱۰	۰/۲۵
۲	الف) طی می کنم، می پیمایم ۰/۲۵، ص ۱۰۱	۰/۵
۳	گزینه ۳، ۰/۲۵، ص ۴۸	۰/۲۵
۴	الف) ناهار، ۰/۲۵، ص ۱۳۶	۰/۵
۵	الف) غدر، ۰/۲۵، ص ۱۱۲	۰/۷۵
۶	الف) کازیه، ۰/۲۵، ص ۶۱	۰/۵
۷	۳) اهتزاز، ۰/۲۵، ص ۱۶۱	۰/۲۵
۸	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۱
	ج) قید، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	
	د) ربط، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	
۹	الف) معنایی، ۰/۲۵، ص ۳۴	۱
	ج) ضربتی چند، ۰/۲۵، ص ۳۴	
۱۰	رسم نمودار: ۰/۲۵، ص ۶۵ «دو تخته فرش»	۰/۵
۱۱	۲) به عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نردهای نسازد. ۰/۵، ص ۵۴	۰/۵
۱۲	الف) درست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۱
	ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	به دشت دل گیاهی حز گل رویت نمی روید، ۰/۵، ص ۱۱۷	۰/۵
۱۴	الف) ۲ (یا نه سر بریده خورشید شامگاه؟)، ص ۹۶	۰/۵
۱۵	الف) پروانه نماد عاشق حقیقی است، ۰/۲۵، ص ۱۱۳	۰/۵
۱۶	الف) واژه سر (فکر و خیال)، ۰/۲۵، ص ۲۳	۰/۵
۱۷	۱) آرزوی عمر طولانی کردن ، ۰/۲۵، ص ۱۳۴	۰/۵
۱۸	گزینه ۳ یا رخ شاه کاووس پرشرم دید	۰/۵

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۸ صبح	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۰۳/۲۳	راهنمایی: دوام متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در فوبت خودادمه سال ۱۴۰۱	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	پاسخ ها	نمره
۱۹	الف) «تناقض»، ۰/۲۵، ص ۹۷ ج) اضافه استعاری، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۱ ب) «اسلوب معادله»، ۰/۲۵، ص ۴۷ د) «حس آمیزی»، ۰/۲۵، ص ۹۰
۲۰	الف) فی حقيقة العشق، ۰/۲۵، ص ۵۲ ج) قصه های دوشنبه، ۰/۲۵، ص ۱۶۲	۱ ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان، ۰/۲۵، ص ۱۱۴ د) قصه شیرین فرهاد، ۰/۲۵، ص ۴۳

قلمرو فکری (۸ نمره)

معنی ایات و عبارات:	ردیف
آبروی بندگان را با گناه آشکار نمی ریزد /۰ و وجه معاش (رزق و روزی تعیین شده) را به دلیل خطای زشت قطع نمی کند /۰؛ ص ۱۲	الف
در همان میانه غذاخوردن، منظرة نابودی غاز، ۰/۲۵ مرا به یاد ناپایداری روزگار ریاکار انداخت. ۰/۵، ص ۱۳۹	ب
آتش توپخانه آغاز شده بود و صدای ترسناک آن، ۰/۲۵ صدای ضعیف اسلحه کلاش را محو می کردد. ۰/۲۵، ص ۹۲	ج
بعید نیست که به زودی خاطرات سفر ماه را هم بنویسم. ۰/۲۵، ص ۶۱	د
محتسب: پولی بده ۰/۰ و خود را نجات بده ۰/۲۵، میست: موضوعات دینی با پول (رشوه) حل نمی شود. ۰/۰، ص ۱۹	هـ
مانند رود امیدوار اما ناآرام هستم، ۰/۰ به سوی دریای اتحاد مردم می روم ۰/۲۵، تا به آرامش برسم. ۰/۰، ص ۸۵	و
ای هم میهنان برای آزادی خویش چاره‌ای بیندیشید ۰/۰ هر کس در بی چاره نباشد با من زندانی تقاضتی ندارد. ۰/۰، ص ۲۶	ز
همه مردم ناراحت شدند و با دیدن چهره خندان سیاوش از شوق گریستند. ۰/۰، ص ۱۰۳	ح
شادی معشوق (وطن) به شاعر امید زندگی و قدرت مبارزه می بخشد. ۰/۰، ص ۱۵۰	۲۲
سخن عشق تکراری نیست و عاشق از ذکر نام معشوق خسته نمی شود. ۰/۰، ص ۱۵۵	۲۳
خورشید: سیمرغ یا خداوند ۰/۰، ذره: بهشت (دلبستگی های مادی) ۰/۰، ص ۱۲۱	۲۴
گزینه ۴) «می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را در رگ جان، هر که را چون زلف پیچ و قاب هست». ۰/۰، ص ۵۶	۲۵
الف) ۰/۰، ص ۶۲ ب) ۰/۰، ص ۷۱ ج) ۰/۰، ص ۱۲۰	۲۶
وادی طلب یا وادی اول ۰/۰، ص ۱۲۲	۲۷
جمع نمره بیروز و سربلند باشید	۲۰